

BUDGET 2018

INVESTERINGAR FÖR ETT HELT MALMÖ

INVESTERINGAR FÖR ETT HELT MALMÖ

Malmö är en ung och global stad i ständig rörelse. Ofärdig och oslipad. Händelser i världen påverkar Malmöborna och staden, men även omvänt gäller att det som görs i Malmö påverkar världen, långt utanför kommunens och landets gränser. Gång på gång har Malmö – staden, näringslivet, föreningslivet och Malmöborna – gått samman och mött både utmaningar och problem med nya initiativ och lösningar. Här finns mod och engagemang att förändra och förbättra. Med Malmö stads budget för 2018 fortsätter vi att investera i dagens Malmöbor, för att förbättra vardagen här och nu, men också för att möta och forma morgondagens Malmö. Vi prioriterar trygghet, kunskap och klimat. Vi investerar för ett helt Malmö.

Det senaste årets skjutningar och kriminella uppgörelser har bidragit till en växande otrygghet bland många Malmöbor. Regeringens satsning på fler polisanställda, skärpta vapenlagar och besked om en polishögskola i Malmö är viktiga för att alla Malmöbor ska kunna känna trygghet i vardagen. Men det räcker inte och därför växlar vi upp förra årets kommunala trygghetsinsatsning med fortsatta investeringar i den fysiska miljön, ett förstärkt tillsynsarbete och investeringar i socialtjänstens insatser för unga. Vi förstärker det drogförebyggande arbetet. Samhället ska före-

bygga och samtidigt agera med hela sin samlade kraft mot brotten.

Malmö växer när Malmöborna ges möjlighet att växa. Grunden läggs i förskolan och i grundskolan. De senaste sju årens positiva skolutveckling ska fortsätta. Därför fördelar vi varannan ny krona i stadens budget till skola och utbildning. Den statliga satsningen på jämlikhet och likvärdighet möjliggör ett ökat fokus på en likvärdig skola, som ger alla barn goda förutsättningar att växa, lära och utvecklas. En fortsatt utbyggnad av förskolor och grundskolor möter ett växande antal barn och unga. Samtidigt sker ett betydande kvalitetslyft av barn och ungas lokaler och lärandemiljöer.

Antalet arbetsplatser i Malmö är rekordhøgt och allt fler företag startar eller flyttar hit. Sta-

dens näringslivsarbete utvecklas och intensifieras. Förutsättningarna förbättras ytterligare när vi nu påbörjar den största infrastruktursatsningen sedan Citytunneln i form av rejält utbyggd kollektivtrafik, cykelbanor och med fler nya bostäder i stationsnära lägen. Investeringarna ger oss möjlighet att ytterligare förstärka i byggandet av ett socialt och ekologiskt hållbart Malmö. Fler Malmöbor måste rustas för att kunna ta de jobb som växer fram och fler måste få möjlighet att klara sitt eget boende. Alla Malmöbor som kan jobba ska jobba och därför investerar vi ytterligare i Jobbpakten med Malmöborna.

”

*Vi prioriterar trygghet,
kunskap och klimat.*

Staden ska erbjuda fler Malmöbor en väg in på arbetsmarknaden och Malmös gymnasieungdomar ska, i samarbete mellan staden och näringslivet, erbjudas sommarjobb och praktik.

Investeringar i miljö och klimatarbete säkerställer att dagens och morgondagens Malmöbor kan leva goda liv. Framtidens kuststad ska utvecklas via ett samarbete med World Maritime University kring hållbara hav, Marinpedagogiskt center utvecklas till naturum och åtgärder för att minska giftiga ämnen i våra vatten initieras. Utbyggnaden av solceller och energieffektiviseringar i stadens egna anläggningar ska påskyndas och arbetet med att fasa ut farliga kemikalier ur barn och ungas närmiljö påbörjas.

Malmö är mitt inne i en historisk byggboom och det byggs i hela staden. Steg för steg omvandlas Malmö till en tät, attraktiv och hållbar stad. Vi avsätter resurser för att kunna bibehålla en hög takt i bostadsbyggandet samtidigt som ett flertal insatser förstärks för att motverka hemlöshet.

I Malmö ska det vara tryggt och enkelt att leva, oavsett ålder. Vi vill bryta den ensamhet och isolering som många äldre känner genom att

erbjuda reducerade kollektivtrafiksavgifter och göra Malmös rika kulturliv mer tillgängligt. Vi investerar ytterligare för att utveckla värden och omsorgen, inte minst genom insatser för att förbättra kontinuiteten bland personalen. Utöver kommunens satsningar kommer regeringens sänkning av pensionärsskatten att göra stor skillnad för många äldre Malmöbor.

Mångfald, jämställdhet och öppenhet är en del av Malmös identitet. Men för att alla kunna vara sig själva krävs ett aktivt arbete mot alla former av diskriminering och förtryck. Vi investerar därför brett i utbildning på våra skolor och för våra chefer, vi HBTQ-certifierar elevhälsan och fortsätter med kraft att motverka hedersförtryck och våld i nära relationer.

Vi är många olika som lever och verkar i Malmö. Men vi är *en* stad och med den här budgeten fortsätter vi att investera för att bygga den hel och hållbar.

Katrin Stjernfeldt Jammeh
Socialdemokraterna

Märta Stenevi
Miljöpartiet de gröna

VISION FÖR MALMÖ

Malmö är en stad med vilja, mod och mänsklig värme. En öppen, välkomnande och trygg stad. Här är det lätt att känna sig hemma.

I Malmö har alla ett gott liv. Jämlika livsvillkor och en säker grundtrygghet frigör handlingskraft, kreativitet och engagemang. Malmö utmanar fördomar och står upp för demokratiska principer. I Malmö vet alla att de behövs.

Malmö är världen, världen är här. Olikheter, livserfarenheter och talanger gör oss till en smart stad i hjärtat av Europa, världens kunskap finns här. Malmö driver utveckling i och tillsammans med omvärlden. Malmö inspirerar och utmanar. Det går snabbt att etablera sig och finna sitt sammanhang. Allt fler vill vara en del av Malmö.

I Malmö är det nära. Malmö river barriärer och Malmö håller ihop. I den öppna staden möts människor. Bland hus, gator och torg är vattnet alltid nära och grönskan tätt intill. Vi rör oss enkelt mellan stränder och stadskvarter, glas, tegel och betong, klättrande växtlighet och väldiga träd, odlingar och det ätbara. Malmö tillhör alla. växtlighet och väldiga träd, odlingar och det ätbara. Hela Malmö tillhör alla.

Malmö vill. I Malmö vill vi förstå varandra. Här finns gemenskap och solidaritet, människor är snälla här. Det är en kraft att räkna med. Malmö är en viljestark och kaxig stad, en driftig stad som tar tillvara alla resurser. Vi gör det med respekt, ansvar och stor uppfinningsrikedom.

Malmö lyssnar, lär och gör. Malmö är en modig stad som lär av sina misstag och vågar erkänna sina brister. Tillsammans bygger vi vidare på erfarenheter, förändrar och förverkligar. Vi ger plats åt det nya och tar vara på det oprövade. Här finns en alldeles särskild samarbetsvilja.

Malmö är en stad i rörelse. En vaken stad, med förmåga att reflektera och utvecklas, redo att möta och driva förändring. Här pågår lärandet överallt och hela tiden, här finns plats för nyfikenhet, lekfullhet och initiativ. I Malmö finns utrymme att stärkas, växa och växa upp.

Framtiden börjar här.

1. EN UNG GLOBAL OCH MODERN STAD

Malmö ska vara en stad i framkant – ung, global, jämställd och hållbar. En i verklig mening modern stad. Här prövar vi ständigt nytt, vi utmanar fördomar och är öppna för förändring och samarbete. Vi arbetar med social och ekologisk hållbarhet som bas i ett brett utvecklingsarbete. Stadens viktigaste tillgång är Malmöborna. Alla ska kunna ta del av och bidra till den positiva utvecklingen. Genom att minska ojämlikheten och se till att alla kan ta aktiv del i bygget av Malmö stärker vi både stadens attraktionskraft och tar tillvara på alla individers fulla potential. Vår utgångspunkt är att de skillnader vi ser i hälsa mellan olika grupper ska minskas genom att påverka de bakomliggande orsakerna.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmöborna ska kunna känna sig stolta över sin unga, globala och moderna stad där frågor om jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering, miljö och delaktighet står högt på dagordningen.

INRIKTNING 2018:

Malmö ska visa mod och nyfikenhet inför framtiden. Arbetet med att implementera Malmökommissionens övergripande rekommendationer om kunskapsallianser och sociala investeringar ska fortsätta. Stadens hållbarhetsarbete tar under året ytterligare steg framåt genom att kommunstyrelsens hållbarhetskansli förstärks för att samordna hållbarhetsarbetet och tillsammans med stadens övriga nämnder och bolag omvandla de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030 till ledstjärnor i det lokala arbetet. Kansliet ska också samordna stadens ansökningar av externa medel i syfte att stärka Malmös hållbarhetsarbete ytterligare.

Arbetet med att digitalisera Malmö stads verksamheter fortsätter under året i syfte att erbjuda Malmöborna bättre och smartare samhällsservice och välfärd. Det är viktigt att kommunen drar nytta av den kompetens som finns bland stadens många teknik- och uppstartsbolag. En digital stödfunktion inrättas som kan stötta stadens digitala utvecklingsarbete. Områdena i staden som omfattas av öppna wi-fi utvidgas, vilket förbättrar servicen.

Malmös roll som en framtida kuststad stärks. Femtio procent av Malmös yta består av vatten. Genom ett nära samarbete med World Maritime University i Malmö finns stora möjligheter att stärka Malmös miljöprofil och generera ny kunskap om hållbara hav till gagn för såväl staden som för övriga världen. Samarbetet stärks med World Maritime Universitys initiativ Ocean Institute.

Att högskolan blir universitet 2018 innebär stora möjligheter att utveckla studentstaden Malmö. Ett viktigt led i arbetet handlar om att etablera en infrastruktur för kontinuerlig dialog mellan staden, studenter och forskarstudenter. Ett forum för dialog och samarbete etableras.

UPPDRAG 2018:

- Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att exemplifiera hur man arbetar med att integrera de globala målen i samverkan med andra nämnder och externa aktörer.
- Kommunstyrelsens hållbarhetskansli ges i uppdrag att samordna ansökningar av externa medel i syfte att stärka Malmös hållbarhetsarbete.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta en digital stödfunktion som kan stödja nämnderna i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter.
- Kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, ges i uppdrag att stärka Malmös roll som framtidens kuststad.

2. EN STAD FÖR NÄRINGSLIV OCH ARBETE

Malmö ska fortsätta vara en motor i hela regionens näringslivsutveckling. Vi ska därför arbeta aktivt för och värna om både det näringsliv som finns och för att nya företag och branscher etableras i Malmö. Med förbättrad infrastruktur skapas ytterligare möjligheter för att lyfta Skåne och Öresundsregionen som arbetsmarknadsregion. Malmö stad ska, genom samverkan med andra, verka för en fungerande kompetensförsörjning och ge den som står långt från arbetsmarknaden bästa möjliga stöd att bli självförsörjande. Vi ska verka för schysta villkor, tydliga miljökrav och sysselsättning för arbetslösa och då är samarbete med näringslivet och tydliga upphandlingar viktiga verktyg.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmöborna ska ha tillgång till en växande arbetsmarknad och ges förutsättningar för självförsörjning.

INRIKTNING 2018:

Malmö är regionens tillväxtmotor där mer än 170 000 människor jobbar dagligen. Det startas fortfarande åtta nya företag i staden varje dag samtidigt väljer allt fler företag att flytta till Malmö. Alla Malmöbor som kan jobba måste ges möjlighet att jobba i den växande staden. Under 2018 genomförs en kartläggning av kommunens näringslivsfrämjande aktiviteter i syfte att säkerställa att det ligger i linje med stadens *Näringslivsprogram*. Insatser ska sättas in där de gör mest nytta för fler jobb och ökad tillväxt.

När allt fler företag vill flytta till eller etablera sig i Malmö är det viktigt att Malmö stad kan möta efterfrågan, på ett sätt som gör att fler jobb skapas som Malmöbor kan matchas till. Under året ska tydliga målsättningar och prioriteringar tas fram för planering av verksamhetsområden för yteffektiva och personalintensiva arbetsplatser för såväl hög- och lågkvalificerade jobb i enlighet med utbyggnadstrategin och översiktsplanen.

En ny evenemangsstrategi tas fram och kommer under året att präglade stadens framtida arbete med evenemang och besök.

Om upphandlingar används klokt kan de användas för att lösa flera samhällsutmaningar. Det har såväl stadens som andra organisationers arbete visat. Upphandlingsorganisationen ska bidra till fler och bättre innovationer och vidareutveckla det påbörjade arbetet med att nå sociala och miljömäs-

siga mål vid upphandlingar. Organisationen ska ha en tydlig politisk styrning. Staden ska verka för lagändringar som möjliggör att utesluta företag med säten i skatteparadis vid upphandlingar.

Malmö fortsätter ta en aktiv och ledande roll i omvärldsfrågor och i regionen. Medlemskapet i STRING-nätverket innebär ett fördjupat samarbete mellan Malmö, Köpenhamn och Hamburg och under året arrangeras *Febmarnbelt Days* i Malmö. Samarbetet inom Greater Copenhagen and Skåne Committee och MalmöLund-regionen fortsätter. Arbetet med att förverkliga en större arbetsmarknadsregion över Sundet fördjupas. Det bilaterala samarbetet med Köpenhamn förstärks genom den pågående fjärde fasen i förstudien om en gemensam Öresundsmetro.

Förberedelserna inför den största infrastruktursatsningen i Malmö sedan Citytunneln, Storstadspaketet, går in i en ny fas. En ny tågstation byggs i Rosengård. Samtidigt rustas stationerna på Östervärn och Persborg upp och bildar tillsammans Malmöpendeln, som beräknas tas i bruk för persontrafik i slutet av 2018. Stadens östra delar knyts ihop med de centrala.

Nya riktlinjer kring försörjningsstöd, digitalisering, bättre processer och nya rutiner för kontroll och uppföljning leder till färre felaktiga utbetalningar. Ett tydligt fokus på jobben och fortsatt engagemang i en *Jobbpakt med Malmöborna* bidrar till att fler Malmöbor långsiktigt kommer i arbete. Samtliga nämnder ska arbeta med att, i samarbete med facken, ta fram extratjänster som kan fungera som dörröppnare in i arbetslivet för Malmöbor som saknar en egen försörjning. Antalet åtgärdsanställningar inom kommunen ska öka jämfört med tidigare år. De framgångsrika talangutbildningarna ska utvecklas och bli fler i samarbete med branscher där det råder bristyrken. Regeringens offensiv på ett kunskapslyft ska mötas av ett kommunalt utvecklingsarbete inom vuxenutbildning och SFI. Tillsammans med näringslivet ska samtliga gymnasieungdomar i Malmö kunna erbjudas sommarjobb eller praktik. Samarbetet med Arbetsförmedlingen intensifieras i syfte att säkerställa att stödet som bägge parter erbjuder kompletterar varandra och matchar Malmöbornas behov för att nå självförsörjning.

UPPDRAG 2018:

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningar för bättre politisk styrning och främjande av såväl hållbara som innovationsupphandlingar.

3. EN STAD FÖR BARN OCH UNGA

Alla Malmös barn har rätt till en bra start i livet som kan skapa framtidstro. Alla kommunens verksamheter som riktar sig till barn har därför ett tydligt kompensatoriskt uppdrag. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet och barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i de beslut som berör dem. Personalen i Malmö stads pedagogiska verksamheter ska ges möjlighet att utveckla bästa möjliga metoder för att se varje enskilt barn. Lärarnas utrymme för undervisning måste öka och eleverna ska mötas och utmanas i sin kunskapsörst. Barns kreativitet ska utvecklas genom god tillgång till kultur, fritid och föreningsliv. Barns möjligheter att röra sig och ta plats i det offentliga rummet ska vara utgångspunkt när staden planeras. Alla föräldrar ska känna sig trygga med att låta sina barn växa upp i Malmö.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmös barn och unga ska få det stöd och den utbildning de behöver för att växa upp under trygga och jämlika förhållanden och utveckla sin fulla potential.

INRIKTNING 2018:

Utvecklingen av förskole- och skolverksamheten har ett fortsatt sikte på ökad likvärdighet mellan stadens elever och förbättrade skolresultat. Under sju år har vi sett ökade kunskapsresultat och en stärkt skola i Malmö, särskilt skolor i de socioekonomiskt utsatta områdena har lyft sig mest. Den utvecklingen ska fortsätta.

De statliga skolsatsningarna på jämlikhet och likvärdighet är välkomna. Investeringarna riktas nu konsekvent till de skolor som behöver det allra mest. Det är viktigt för att vi inte ska slösa bort en enda talang och för att alla elever ska få en ärlig chans.

Utbyggnaden av både förskolor och grundskolor fortsätter. Utbyggnaden bidrar både till att möta behoven av de växande elevgrupperna och skapar också stora kvalitetsförbättringar i våra förskole- och skollokaler. Vi lämnar gamla, dåliga lokaler för nya, som är bättre anpassade för barns behov.

Arbetet med att säkra den framtida lärarförsörjningen fortsätter. Den politiska styrningen av skolverksamheten präglas av tillit till professionen. Arbetet med att följa upp och säkerställa så att förskolan och skolan är avgiftsfri sker löpande inom respektive förvaltning.

Det är angeläget att vi som offentlig aktör går före och ställer om till hållbar matkonsumtion. För att nå målen för *Policy för hållbar utveckling och mat* fortsätter arbetet med att öka andelen ekologisk och klimatsmart mat i förskolor och skolor.

Att möta och bekämpa den ökande psykiska ohälsan hos unga är en av vår tids största samhällsutmaningar. Det ska göras genom en stärkt elevhälsa i hela staden. Gruppen unga HBTQ-personer drabbas oftare av psykisk ohälsa, så det är viktigt att elevhälsan har särskilda kunskaper om gruppens förutsättningar. Elevhälsoarbetet i Malmö ska också HBTQ-certifieras.

I stadens familjecentraler kan familjer enkelt få kontakt med andra föräldrar och ta del av förebyggande och hälsofrämjande service på en och samma plats. Familjecentralerna bidrar till att fler barn kommer tidigt i kontakt med förskolan. Arbetsmarknads- och socialnämnden tillskjuts extra resurser för att möjliggöra öppnandet av fler familjecentraler.

Regeringen har aviserat att barnkonventionen ska bli svensk lag. Arbetet med att implementera policyn för barnrätt fortsätter och ytterligare medel avsätts för det.

UPPDRAG 2018:

- Förskolenämnden och grundskolenämnden, i samarbete med servicenämnden, ges i uppdrag att höja andelen ekologisk mat som serveras i stadens förskolor och skolor.
- Grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utveckla stadens elevhälsoarbete och i det sammanhanget HBTQ-certifiera densamma.

4. EN ÖPPEN STAD

Malmö stad ska vara ett föredöme på jämställdhetsområdet och en öppen och välkomnande stad där alla människor kan känna sig trygga oavsett etnicitet, kön, sexuell läggning och könsidentitet, ålder, funktionsnedsättning eller religion. Vi ska vara en bra arbetsgivare och ge god och jämställd service till alla Malmöbor. Vi ska också utveckla vårt strategiska arbete mot rasism, fördomar och diskriminering.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö ska vara en öppen, jämställd och inkluderande stad, fri från diskriminering, där alla ges lika rättigheter och möjligheter och där mångfalden är en tillgång.

INRIKTNING 2018:

Arbetet med att främja alla människors lika rättigheter och möjlighet till inkludering är ett ständigt pågående arbete. En viktig del är att höja kunskapen om diskrimineringsgrunderna och hur diskriminering kan förebyggas. Under 2017 utvecklades ett förvaltningsgemensamt arbetssätt mot diskriminering med utgångspunkt i den reviderade diskrimineringslagstiftningen. Under 2018 kommer detta att implementeras med syfte att säkerställa att alla stadens chefer får utbildning, kunskap och metodstöd i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering.

För en stad som Malmö är det särskilt viktigt att ha en hög ambition i antidiskrimineringsarbetet. Viktigt värdegrundsarbete sker redan ute på skolorna och i klassrummen. Nu får grundskoleförvaltningen tillskott för att understödja skolornas arbete med att motverka alla former av rasism, sexism och extremism. Samtidigt säkras en god kvalitet i sex- och samlevnadsundervisningen i hela staden.

Våld mot kvinnor är ett hinder för ett jämställt Malmö. Staden arbetar redan brett med att förebygga våld och stödja dem som utsatts för våld i en nära relation. Arbetsmarknads- och socialnämnden tillförs resurser för att fortsätta bedriva ett offensivt arbete på området.

Hedersrelaterat våld och förtryck är en speciell typ av våld som delvis skiljer sig från andra kvinnofridsbrott. Kartläggningen av hedersförtryck som påbörjades 2017 fortgår till sommaren 2018. Resurser avsätts för att permanenta de verksamheter som arbetar med hedersproblematiken och för att möta kartläggningens slutsatser.

Arbetet fortsätter med att tillgängliggöra det offentliga rummet, exempelvis genom omskytning av toaletter samt tillskapande av könsneutrala/flexibla omklädningsrum för att vara inkluderande mot alla, inte minst personer med könsöverskridande identitet eller uttryck.

Arbetet fortgår med *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2016-2019* med syfte att öka romers delaktighet och inflytande i samhället. Resurser från kommunstyrelsen överförs till arbetsmarknads- och socialnämnden för ett fortsatt arbete med utsatta EU-migranter.

Malmöfestivalen har under flera år arbetat med att ha ett jämställt utbud av artister på de stora scenerna, vilket har resulterat i en jämn fördelning av kvinnliga och manliga akter. Dock är det svårare för de föreningsdrivna scenerna att nå samma resultat, och detta arbete behöver därför utvecklas. Malmö stad behöver vara ett stöd för att även dessa scener ska få ett mer jämställt utbud.

UPPDRAG 2018:

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, genom ett kommungemensamt arbetsätt, säkerställa att stadens chefer får utbildning, kunskap och metodstöd i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering.
- Grundskolenämnden ges i uppdrag att stödja skolornas arbete med att motverka alla former av rasism, sexism och extremism.
- Arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck.

5. EN JÄMLIK STAD

Malmöborna ska kunna känna social och ekonomisk trygghet i vardagen. Socialtjänstens insatser ska bygga på långsiktighet, samverkan och helhetssyn, vara förebyggande och ha barnen i fokus. För den som är hemlös och behöver sociala insatser ska utgångspunkten vara att i första hand lösa den enskildes bostadslöshet. Malmöns äldre ska kunna påverka och ha inflytande över sin vardag och i samhället. Mötet med omsorgspersonalen ska präglas av kontinuitet och kvalitet. Personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhällslivet på lika villkor för att främja hälsa och delaktighet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmöbor med behov av stöd och hjälp ska bemötas med respekt och ges förutsättningar för en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och i samhället.

INRIKTNING 2018:

Den nya organisationen ger bättre förutsättningar att erbjuda ändamålsenlig och likvärdig service för Malmöbor som behöver stöd och hjälp, oavsett var en bor i staden. Genom omorganisationen kan resurser som tidigare användes till administration frigöras då sex nämnder blir tre. Utrymmet ska användas för att förstärka de nya nämndernas verksamhet.

Den nya organisationen möjliggör ett fokuserat arbete för att få ner försörjningsstödet. Förutom att öka sysselsättningen handlar det om att se över våra processer för att minska risken för felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Det görs också en översyn av riktlinjerna för handläggning av försörjningsstödet och de nya riktlinjerna implementeras under året.

Modellen *Bostad först* erbjuder långvarigt hemlösa personer ett individuellt anpassat stöd och möjlighet till ett eget boende. Under 2018 utökas verksamheten från 20 till 60 lägenheter. Vi fortsätter också att bygga upp den bokningscentral och bostadsrådgivningsverksamhet som startade 2017. Arbetet för att minska hemlösheten växlar upp betydligt. Dessa insatser, tillsammans med det intensiva bostadsbyggandet i hela Malmö, kommer på sikt att pressa tillbaka hemlösheten och minska kostnaderna för kommunen och lidandet för den enskilda.

Funktionsstödsnämnden arbetar för att öka brukarnas självständighet och delaktighet. Nämnden tillförs mer resurser för att utöka boendestödet. Det stärker individens möjlighet till självbestämmande och möjliggör att fler brukare att bo i ett eget hem.

Vi tillför resurser till att stärka det förebyggande arbetet för Malmös barn och unga. Under 2017 antogs *Handlingsplan för utveckling av socialtjänstens stöd och insatser till barn och unga i Malmö stad 2017-2019* som ska implementeras och följas upp. Stödet till barn och familjer ska erbjudas likvärdigt oberoende av var i Malmö de bor. Fältarbetet för ungdomar behöver samordnas och samarbetet med polisen utvecklas ytterligare. Andra trygghetsåtgärder kan handla om förstärkning av Konsultationsteamet och införandet av preventionsmodeller som *Communities That Care (CTC)*. Det pågår också en utredning tillsammans med polisen om att starta en pilotverksamhet utifrån evidensbaserade metoden *Group Violence Intervention (GVI)*.

Arbetsmarknads- och socialnämnden får genom lagändring ansvar för att förebygga och motverka spelmissbruk. Lagändringen som gäller från januari 2018 innebär även ansvar för att aktivt arbeta för att förebygga och motverka spelmissbruk bland barn och unga. Resurser för detta tillsätts.

Den nya nämnden för hälsa, vård och omsorg har en samlad förmåga att satsa på en likvärdig och högkvalitativ äldreomsorg i hela staden. Det förebyggande arbetet, för att bevara det friska friskt, ska vara prioriterat. Andelen äldre i behov av stöd i Malmö kommer att öka framöver. Staden ska ha bra beredskap för den förändringen. En strategi ska utarbetas för hur de äldres bostadsbehov ska mötas.

Kvaliteten i omsorgen avgörs i mötet mellan brukare och personal. Därför satsar vi på ett kvalitets- och kontinuitetslyft inom äldreomsorgen genom att minska antalet timanställningar.

Mat och måltider är viktiga inslag i en god äldreomsorg. Därför ses kostorganisationen över med ambitionen att höja kvaliteten i enlighet med stadens mål. I utvecklingsarbetet vad gäller ekologisk och klimatsmart mat ges miljöförvaltningen en stödjande roll.

För att bryta ofrivillig ensamhet och isolering hos äldre genomförs en satsning på att äldre ska få åka billigare på bussar i stadstrafik. Tekniska nämnden ges resurser att utreda och förverkliga detta.

UPPDRAG 2018:

- Hälsa, vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utveckla en kostorganisation som kan svara upp mot stadens mål.

6. EN TRYGG STAD

Upplevd trygghet, utsatthet för brott och faktisk säkerhet i det offentliga rummet handlar ytterst om den enskildes tillit, förtroende, sociala förankring och delaktighet. Vi vill därför samverka brett kring de utmaningar som finns. Ungdomar i riskzon, organiserad brottslighet, kvinnofrid och våld i nära relationer, hatbrott, drogförebyggande insatser och säkerhet i trafiken och i den offentliga miljön är prioriterade områden. Malmö stads verksamheter och metoder ska anpassas så att alla kan använda sig av och delta i samhällets utbud. Malmöbor och de som besöker Malmö ska kunna känna sig trygga i den offentliga miljön.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

I Malmö ska alla känna sig trygga och vara säkra såväl i hemmet som i stadens offentliga rum.

INRIKTNING 2018:

Malmö ska vara en trygg och säker stad. Under 2018 växlar staden upp satsningarna på trygghet som initierades 2017. Investeringar i den fysiska miljön och stärkt tillsyn i samarbete med andra myndigheter mot verksamheter med kopplingar till kriminalitet kombineras med ökade insatser i det förebyggande arbetet av unga i riskzon.

Andra aktörer i samhället kan också medverka i det brottsförebyggande arbetet. En framgångsrik modell är när fastighetsägare genom *Business improvement districts* (BID) gått samman för att bidra till ökad trygghet. Denna typ av engagemang uppmuntras och vidareutvecklas.

Under året bistår staden Malmö universitet och Polisen i uppstarten av en ny polisutbildning i Malmö. Stadens välfärdssystem ska skyddas mot välfärdsbrottslighet. Utredningen om välfärdsbrottslighet som beslutades 2017 blir färdig och under året vidtas fler åtgärder för att skydda Malmöbornas välfärd.

Malmö sjösatte under 2017 en ny styrmodell för det förebyggande trygghetsarbetet kallat CTC (*Communities That Care*). Modellen bygger på ett noggrant analysarbete av områden i staden för att upptäcka faktorer som kan leda till otrygghet, samt vad som ska göras för att så inte ska ske. Arbetet bygger på omfattande insatser på lång sikt. Arbetet med att inrätta ett lokalt kunskapscenter för brottsförebyggande arbete fortskrider och stadens samlade drogförebyggande arbete utreds med syfte att stärka, samordna och samla ansvaret.

Malmö ska vara nationellt ledande i arbetet mot våldsbejakande extremism. Omfattande utbildningsinsatser för kommunanställda som kan komma i kontakt med personer med extremistiska

ideal har gjorts. I stadens organisation finns *Plattform Malmö* som en central enhet för olika förvaltningar att vända sig till samt en särskild kontakttelefon för oroliga Malmöbor att höra av sig till. Malmö stad är också aktiv i europeiska nätverk för att utbyta erfarenheter och hämta in nya kunskaper i ämnet. Samarbete med städer som har liknande profil som Malmös fördjupas.

Trygghet är en känsla som vilar på individens upplevelse av sin egen säkerhet. Information är en nyckelfaktor. Kännedom om vilka insatser som görs av kommunen och andra aktörer förhindrar visserligen inga brott, men den lämnar heller inte den enskilde Malmöbon i tron att ingen agerar. Därför stärks informationen kring stadens trygghetsinsatser.

UPPDRAG 2018:

- Kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, ges i uppdrag utreda och föreslå en mer ändamålsenlig organisering av stadens drogförebyggande arbete.
- Arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att ingå ett handslag med Region Skåne för att säkera att personer med missbruks-/beroendeproblematik och psykisk ohälsa inte faller mellan stolarna.

7. EN AKTIV OCH KREATIV STAD

Malmö ska vara en attraktiv och framgångsrik fritids- och kulturstad. Ett varierat utbud både i kommunens regi och i föreningslivet ska erbjudas, där Malmöbor med olika bakgrund kan mötas. Med aktiviteter i hela staden ser vi fritiden och kulturen som en viktig hållbarhetsfaktor. Vi vill att barn och unga ska ha rätt att ta del av ett rikt fritids- och kulturliv samt möjlighet att skapa själva. Detta gör Malmö attraktivt för boende, besökare och företag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

I Malmö ska alla kunna utvecklas och stärkas med hjälp av ett meningsfullt fritids- och kulturliv.

INRIKTNING 2018:

Malmös rika kultur- och fritidsliv ska vara tillgängligt för alla Malmöbor, oavsett socioekonomisk bakgrund, funktionsvariationer, kön eller ålder. Alla ska kunna ha ett aktivt fritidsliv som bidrar till att stärka den självupplevda hälsan, kulturupplevelser och skapande måste bli en del av friskvården.

Malmö är en av de kommuner som ger mest pengar per invånare till föreningslivet för att säkerställa att så många som möjligt har tillgång till en meningsfull fritid. En växande befolkning ökar också kraven på ett större utbud.

Utöver det erbjuds en mängd avgiftsfria kultur- och fritidsupplevelser varje år. Med spontanaktiviteter och nyöppnade Fritidsbanken blir fritidslivet ännu mer tillgängligt. På Fritidsbanken kan alla Malmöbor låna sportutrustning eller lämna in den som blivit för liten, för ekonomins och för miljöns skull. För att göra Malmös kultur- och fritidsliv tillgängligt för ännu fler ska det erbjudas aktiviteter under samtliga skollov.

Föreningslivet ska bli mer jämställt. Forskningsrapporten *Ung livsstil* visar att mindre än hälften av tjejerna på högstadiet är fysiskt aktiva och allra minst rör sig tjejer med utländsk bakgrund. Arbetet för en jämställd fritid ska intensifieras. Under 2018 kommer ett särskilt fokus vara på att även äldre Malmöbor ska kunna ta del av kulturen och fritidslivet.

Regeringens stöd till en fördjupad förstudie av ett nationellt demokrati- och migrationsmuseum i Malmö innebär att Stadsarkivet kan inrätta ett arkiv för att bevara vittnesmål och material som berättar om människors flykt från krig, som en del i arbetet med demokrati och yttrandefrihet. Frågan om ett eventuellt museums lokalisering och finansiering utreds vidare.

Teknikens och sjöfartens hus ska bli ett modernt science center och Marinpedagogiskt center vidareutvecklas till naturum. Form/Design Center är en mötesplats för arkitektur, design och form och spelar en viktig roll för de kreativa näringarna i Malmö. Under 2018 förstärks verksamheten som ett led i stadens hållbarhetsarbete.

Möjligheten att etablera en testbädd där det går att pröva, utveckla och genomföra nya lösningar för att anpassa konstgräsplaner och aktivitetsytor till de krav och mål som Malmö stad har vad gäller att minska mikroplaster ska utredas i ett samarbete mellan Fritidsnämnden och miljönämnden.

I likhet med sporthallarna ska det tas fram ett kommungemensamt bokningssystem för att ett antal skollokaler även ska kunna nyttjas av föreningar efter skoltid.

UPPDRAG 2018:

Fritidsnämnden, tillsammans med grundskolenämnden, ges i uppdrag att öka andelen skolor där föreningar kan boka lokaler efter skoltid.

8. EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STAD

Malmö ska präglas av närhet, och vara en tät och grön stad. Vi prioriterar gång-, cykel- och kollektivtrafik och har höga ambitioner för stadens miljöarbete. Den egna organisationen ska vara ett föredöme. Vi ska öka tillgängligheten, med särskilt fokus på barnen. Samordning av stadsplanering med infrastruktursatsningar ska nå ekonomiska, ekologiska och sociala mervärden och genom att bygga i kollektivtrafknära lägen stärker vi arbetsmarknaden och motverkar segregationen. I samverkan med aktörer i byggbranschen ska vi bygga mer resurs- och kostnadseffektivt samt hitta lösningar för renovering av befintligt bostadsbestånd. MKB har här ett ledaransvar, liksom ett ansvar för att öka tempot i bostadsbyggandet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö stad ska skapa en hållbar stadsstruktur för en växande befolkning och fortsätta utvecklas som en attraktiv och tillgänglig stad. Malmö ska vara en hälsofrämjande och klimatsmart stad där det är enkelt att göra hållbara val.

INRIKTNING 2018:

Malmö stads egen verksamhet ska försörjas till 100 procent av förnybar energi år 2020 och merparten ska vara producerad i staden. Service nämndens organisation förstärks med syfte att påskynda arbetet med energieffektiviseringar och utbyggnaden av solceller på stadens egna fastigheter. Regeringens satsningar inom *Klimatklivet* och investeringsstödet för solcellsanläggningar ska sökas med syfte att hålla nere kostnaderna för de åtgärder som är planerade för att uppnå *Miljöprogrammets* ambitioner. Handlingsplanen för *Miljöprogrammet* är inne på sitt sista år och under 2018 tas en ny handlingsplan fram för att nå målen.

Bra luft är en förutsättning för en god studiemiljö och på många av stadens skolor genomförs det omfattande förbättringar av ventilationen. Samtidigt vill vi se över om det finns mer kostnadseffektiva metoder för att uppnå en god luftkvalitet och samtidigt uppnå energibesparingar. I arbetet med *Kemikalieplan med fokus på barn och unga* konkretiseras och påbörjas utfasningen av farliga kemikalier från miljöer där barn och unga vistas.

Arbetet med en hållbar stadsutveckling fortsätter att vara i fokus, där boendemiljö, tillgång till service, rekreation, god kollektivtrafik och arbetsplatser samspelar i den blandade staden. Malmökommissionens rekommendationer om att använda stadsutveckling som ett redskap för att bryta

rumslig segregation och riva barriärer ska fortsätta prägla stadens utveckling. En särskild förvaltningsövergripande projektorganisation tillsätts med syfte att leda, prioritera och samordna infrastruktursatsningarna och bostadsbyggandet inom ramen för Sverigeförhandlingens *Storstadspaketet*. Investeringen ger staden en historisk möjlighet att utifrån ett geografiskt område ta ett helhetsgrepp i byggandet av en socialt och ekologiskt hållbar stad.

Arbetet med genomförandet av *Trafik- och mobilitetsplanen* konkretiseras under 2018 med åtgärder och åtaganden från berörda nämnder. Andelen gång- och cykeltrafikanter ska fortsätta öka, samtidigt bedrivs ett aktivt arbete för att minska klimatbelastningen från stadens tjänsteresor. Nya åtgärder för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklister ska prövas. Erfarenheterna från sommargågatan på Friisgatan ska användas och utvecklas i samverkan med lokala verksamheter på fler platser för att skapa en levande, trygg och attraktiv stad för fotgängare i alla åldrar.

I samband med att gator och torg byggs om ska nya metoder utvecklas och testas i arbetet med att skyfallssäkra staden.

Malmö befinner sig i en historisk byggboom. Det stärker Malmös förmåga att locka kompetens som kan hjälpa näringslivet att utvecklas. Regeringens byggbonus ger staden möjlighet att hålla en hög nivå i bostadsbyggandet och samtidigt arbeta brett med att förebygga och minska hemlösheten. Bostaden är en förutsättning för såväl självförsörjning som en trygg välfärd. Behovet av fler bostäder till rimliga priser är stort. Under året tillförs extra resurser för att hålla takten i mark- och planeringsarbetet så att fler bostäder med olika upplåtelseformer och prisnivåer ska bli tillgängliga i hela staden. Samtidigt som vi bygger som aldrig förr i hela staden ökar hemlösheten vilket gör att antalet akuta lösningar har ökat. Fler bättre och mer kostnadseffektiva alternativ tas fram.

När staden växer ställs högre krav på dialog med medborgarna bortom den traditionella förvaltningsstrukturen. En modell för samordnad medborgardialog i förvaltningsövergripande frågor tas fram.

Malmös vatten ska bli renare. Utsläppen av föroreningar behöver minska. Med dag- och avloppsvatten följer bland annat läkemedelsrester och mikroplaster. En kartläggning genomförs för att analysera omfattningen av utsläppen samt vad som kan göras för att åtgärda dem. Stadens position som kuststad ger goda möjligheter att skapa rena, attraktiva och tillgängliga vattenmiljöer i staden. Nya grepp kring rekreation i och vid Malmös vatten eftersträvas.

UPPDRAG 2018:

- Servicenämnden, tillsammans med berörda nämnder, ges i uppdrag att förstärka arbetet med energieffektiviseringar och påskynda utbyggnaden av solceller på stadens egna fastigheter i syfte att uppnå miljömålen.

- Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram bostäder för hemlösa som blir bättre och billigare.
- Miljönämnden och tekniska nämnden ges i uppdrag att kartlägga förekomsten av föroreningar av plast, mikroplast och läkemedelsrester i Malmös vatten och lämna förslag på åtgärder.
- Kommunstyrelsen, i samråd med berörda förvaltningar, ges i uppdrag att ta fram modeller för en samordnad medborgardialog i frågor som berör flera förvaltningar.

9. EN STAD MED BRA ARBETSVILLKOR

Malmö stad ska vara en jämställd och diskrimineringsfri arbetsgivare där tillsvidareanställning och heltid ska vara norm. Med hög kompetens, bra arbetsvillkor för medarbetarna, och ett gott ledarskap som tas tillvara i en lärande organisation, skapar vi kvalitet i Malmö stads verksamheter. Vi ska ha en nära samverkan med de fackliga organisationerna. Det växande Malmö kräver långsiktiga strategier för kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö stads medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och ska med hög kompetens och kunskap möta Malmöborna.

INRIKTNING 2018:

Varje dygn går drygt 25 000 människor med ett stort engagemang till sitt arbete i Malmö stad. Utan dem skulle staden inte kunna erbjuda så bra välfärdstjänster som den kan göra idag. Arbetsgivarpolitiken är ett av de viktigaste styrinstrumenten för att nå framgång i verksamheterna. Antalet barn och även på sikt äldre ökar i Malmö. Det är grupper som har ett större behov av välfärd. Fler kommer att behöva arbeta i kommunal verksamhet.

Arbetet med att skapa bra och attraktiva verksamheter och arbetsplatser där medarbetarna själva är med och skapar en bra välfärd fortsätter. För att Malmö stad ska ha attraktiva arbetsplatser fortsätter arbetet med kompetensförsörjningsfrågorna, goda anställningsvillkor – fler heltidstjänster och färre timavlönade, för en önskad lönestruktur samt det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet med att minska personalomsättningen ska noga följas upp. Under 2018 kommer särskilt fokus vara på villkoren inom vård och omsorg och funktionsstöd, inte minst vad gäller målet att minska antalet timanställningar till förmån för tryggare anställningsformer. Arbetet med handlingsplanen som syftar till att öka andelen heltidsanställda medarbetare, antagen 2017, påbörjas också under året.

Rekryteringsbehovet för flera yrkesgrupper inom den pedagogiska verksamheten, vård- och omsorgsverksamheten samt individ- och familjeomsorgsverksamheten är stort, såväl i Malmö som nationellt. Insatser för att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare är avgörande för att säkra en god kommunal service till medborgarna. Under 2017 togs en ny kompetensförsörjningsplan fram som under 2018 ska implementeras. En tydlig lönepolitik ska stödja förmågan att rekrytera och

behålla medarbetare med önskvärd kompetens. Det krävs en långsiktig lönestrategi för att uppnå tydlighet och stabilitet i lönebildningen. En sammanhållen lönebildning, tillsammans med regeringens tillskott till lärarlöner, har bidragit till mer jämställda löner. Sedan 2015 har skillnaden mellan kvinnor och mäns medellön nästan halverats. Jämställda löner är en fortsatt prioriterad fråga 2018.

Framgångsreceptet från Malmös socialtjänst med minskat antal anställda per första linjens chef bör spridas till fler förvaltningar, framför allt inom hälsa, vård och omsorgsnämnden.

Chefers villkor och förutsättningar i kvinnodominerade yrken måste förbättras. Under 2018 sker det genom ledarutbildning och fokus på möjligheten att utöva ett närvarande ledarskap. Staden behöver förbättra möjligheterna att snabbt kunna dra nytta av nyanländas kompetenser och erfarenheter. Vi ser stora möjligheter att låta de som har relevant utbildning få den validerad och/eller kompletterad snabbare så att de kan börja arbeta.

En god arbetsmiljö är en förutsättning för att Malmö stad ska kunna rekrytera och behålla personal till stadens verksamheter. Vi ska fortsätta det systematiska arbetsmiljöarbetet genom den gemensamma uppföljningsmodell som infördes 2017. Under året kommer modellen att utvecklas ytterligare med siktet inställt på att kunna erbjuda ett hållbart arbetsliv och minskad sjukfrånvaro. Malmö stad ska fortsätta ta aktiv del av regeringens arbete med tillitsbaserad styrning och successivt tillämpa det i verksamheten.

Staden fortsätter följa, ta del av och ta intryck av arbetet med Tillitsdelegationen.

UPPDRAG 2018:

Hälsa, vård- och omsorgsnämnden och funktionstödsnämnden ges i uppdrag att arbeta med kontinuiteten gentemot brukarna och minska antalet timvikarier till förmån för tryggare anställningsformer.

Styrning och ledning

Malmö stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktige anger kommunfullmäktigemål och uppdrag 2018 som ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser. Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policys och liknande är underordnade målen i budgeten.

Syftet med kommunfullmäktigemålen är att, med utgångspunkt i Malmöbornas behov, ge en gemensam riktning för hela kommunens verksamhet. För att nå målen krävs därför ett gemensamt arbete i organisationen som bygger på öppenhet och dialog. Kommunfullmäktiges mål är långsiktiga och ska gälla för innevarande mandatperiod, men ska samtidigt uppnås så fort som möjligt. Varje verksamhetsår ligger till grund för kommunfullmäktiges ansvarsprövning. Inför varje nytt budgetår omprövar kommunfullmäktige sina mål.

NÄMNDERNAS OCH STYRELSESNAS UPPDRAG

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges mål. Därför formulerar nämnder och bolagsstyrelser, utifrån kommunfullmäktigemålen, egna mål (nämndsmål/bolagsmål), som ska vara riktade mot dem som nämndens eller bolagets verksamhet är till för. I nämndsbudgeten/affärsplanen ska det tydligt framgå varför nämnden eller styrelsen valt dessa mål och hur målen förväntas bidra till respektive kommunfullmäktigemål. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer, ska bedrivas för att uppnå målen.

Nämnden/styrelsen beslutar också om indikatorer kopplade till varje nämndsmål/bolagsmål. Indikatorerna används för att följa resultatet av arbetet med målen. Nämnden/bolaget ska beskriva varför varje indikator valts och på vilket sätt den kan användas för att visa på måluppfyllelse. Indikatorn ska ha antingen ett kvantitativt målvärde eller en kvalitativ bedömningsgrund kopplad till sig. Målvärdena eller den kvalitativa bedömningsgrunden anger den förflyttning som nämnden/bolaget vill uppnå under året. All individbaserad statistik ska vara könsuppdelad.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera vad som åstadkommit, och varför, i förhållande till målen. Analysen ska svara på följande tre frågor: Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Nämnderna rapporterar måluppföljning och analys till kommunstyrelsen. Redovisningen ska bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar vad nämnden/bolaget har uppnått i förhållande till uppsatta mål. Detta innebär att nämnder och bolagsstyrelser både ska göra en bedömning av måluppfyllelsen och redovisa ett tydligt resonemang som visar vad bedömningen grundar sig på. Vid årets slut ska måluppfyllelsen även analyseras utifrån vad det innebär för uppfyllelsen av kommunfullmäktigemålen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, följa och utveckla arbetet med budget/redovisning.

UPPDRAGEN

Inom de olika målområdena finns ett antal uppdrag. Dessa ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsanalys i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen.

Riktlinjer för ekonomistyrning

Riktlinjerna för ekonomistyrning reglerar kommunfullmäktiges ekonomiska styrning av nämnderna och syftar till att tillsammans med kommunfullmäktigemålen och de finansiella målen uppnå en hållbar ekonomi. Riktlinjerna för ekonomistyrning har över åren visat sig vara ett bra hjälpmedel för en god ekonomisk utveckling.

Riktlinjerna omfattar inte de kommunala bolagen, vilka istället styrs genom ägardirektiv.

I riktlinjerna regleras nämndernas skyldighet att upprätta budget och följa upp mål, verksamhet och ekonomi. Nämndernas budgetkontroll och förmåga att vidta korrigerande åtgärder är av central betydelse för att uppnå den av kommunfullmäktige planerade utvecklingen.

Utgångspunkten är att nämnderna, inom ramen för sitt uppdrag, ska bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet. Nämndernas grunduppdrag framgår av deras reglementen. För att driva verksamheten erhåller nämnderna i budgeten ett kommunbidrag för hela sin verksamhet alternativt flera kommunbidrag som avser avgränsade delar av verksamheten. Nämnderna har sedan ansvaret för att inom givna kommunbidrag uppfylla de mål och den lagstiftning som gäller för verksamheten.

För att hålla kommunstyrelse och kommunfullmäktige informerade om utvecklingen i nämnderna och för staden som helhet, är det viktigt med återkommande kommungemensam uppföljning under året. Uppföljningen utgör också underlag för eventuella beslut om korrigerande åtgärder samt underlag för den fortsatta ekonomiska planeringen.

Investeringar binder upp kommunens kapital vilket påverkar kommunens rörelsefrihet under en lång tid. Före genomförandet av större investeringsobjekt måste därför nämnderna få godkännande från kommunstyrelse eller kommunfullmäktige. Detta gäller även finansiell leasing eller lokalförhyring, vilket i vissa fall kan vara ett alternativ till att göra egna investeringar.

BUDGET

Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten är bindande både vad avser ekonomiska ramar och mål för verksamheten. Verksamheten skall bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås. Nämnderna får således inte överskrida vare sig kommunbidrag eller investeringsram.

I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten erhåller nämnden ekonomiska ramar genom ett eller flera kommunbidrag och en investeringsram för sin verksamhet. Ändringar av tilldelade ekonomiska ramar beslutas av kommunfullmäktige.

Nämnd skall utifrån kommunfullmäktiges budget upprätta en budget för nämndens verksamheter. Budgeten ska innehålla nämndsmål, plan för verksamheten och redovisning av hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas. Nämndens budget upprättas i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen.

Nämnd har rätt att inom sitt grunduppdrag ompröva verksamhet och besluta om ändrad inriktning eller omfattning av verksamhet som nämnd bedömer lämplig eller nödvändig. Om förändringen berör andra nämnder skall samråd med dessa ske före beslut. Ändringar som innebär avsteg från vad kommunfullmäktige uttryckt i årets budget skall beslutas av kommunfullmäktige.

BUDGETRAMAR

För de nämnder som har flera budgetramar får medel inte omfördelas mellan ramarna. Undantaget är arbetsmarknads- och socialnämnden som får omfördela högst 50 Mkr mellan följande rammar:

- Ekonomiskt bistånd
- Hemlöshet
- Arbetsmarknad- och socialnämnd

BEFRIELSE FRÅN ANSVAR FÖR EKONOMISKT RESULTAT

Nämnden kan vara befriad från resultatansvar för delar av sin verksamhet. Detta innebär att nämnden för dessa verksamheter inte är ansvarig för det ekonomiska resultat som uppkommer under året. Nämnden har dock ett ansvar att även inom dessa områden bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet och vidta nödvändiga åtgärder. För budgetåret gäller befrielse från resultatansvar för följande verksamheter:

- Ekonomiskt bistånd
- Hemlöshet
- Statsbidrag till flyktingmottagande
- Realisationsvinster fastigheter och vinster exploateringsverksamhet
- Bostadsanpassningsbidrag

UPPFÖLJNING UNDER ÅRET OCH RESULTATÖVERFÖRING MELLAN ÅR

Nämnd skall rapportera till kommunstyrelsen om måluppfyllelse och utveckling av verksamhet och ekonomi under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Nämnd skall också för egen del regelbundet följa utvecklingen för nämndens verksamheter och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

Nämnd har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Nämnd skall sammanställa och avsluta årets räkenskaper i ett bokslut och upprätta en årsanalys. Det åligger kommunstyrelsen att sammanställa och avsluta räkenskaperna i ett kommuntotalt bokslut och upprätta kommunens årsredovisning.

I samband med kommunfullmäktiges behandling av kommunens årsredovisning skall kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige vilka justeringar av kommunbidrag och investeringsramar som bör göras för nämnderna med anledning av kommunens ekonomiska resultat.

INVESTERING, FINANSIELL LEASING OCH LOKALFÖRHYRNING

Nämnd ska planera och prioritera behovet av investeringar i relation till den investeringsram som beslutats för hela planeringsperioden. Ramen för 2018 får inte överstigas utan beslut i kommunfullmäktige. Inför kommande års budgetar kommer tidsförskjutningar av enskilda investeringsobjekt att beaktas.

Före påbörjande av ett investeringsobjekt ska nämnd inhämta objektsgodkännande från kommunstyrelsen om totala utgiften för objektet överstiger 15 Mkr. Om totala utgiften för objektet överstiger 50 Mkr ska kommunfullmäktige lämna objektsgodkännande.

I de fall uthyrande nämnd äskar objektsgodkännande för lokalinvestering ska dess framställning innefatta preliminär hyresberäkning och nämndsbeslut från förhyrande nämnd om att den ökade hyreskostnaden inryms i den förhyrande nämndens kommunbidrag.

Nämnd ska inhämta kommunstyrelsens tillstånd att finansiera köp av lös egendom med finansiell leasing om inköpsvärdet i leasingavtalet överstiger 15 Mkr. För leasingavtal med lägre inköpsvärde ska samråd ske med stadskontorets ekonomiavdelning.

Vid extern förhyrning av lokal ska förhyrande nämnd inhämta kommunstyrelsens tillstånd om hyreskostnaden under kontraktstiden överstiger 15 Mkr. Med extern förhyrning menas all förhyrning som inte sker från annan nämnd i kommunen.

Finansiellt mål

Som allmän utgångspunkt gäller att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation skall behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Överskottet (resultatet) måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxeras en högre skatt.

Kommunens skuldsättning måste också beaktas om utvecklingen ska vara ekonomiskt hållbar. En hög skuldsättning innebär att ett långsiktigt ekonomiskt åtagande överlämnas till nästföljande generation vilket begränsar dess möjligheter att forma den verksamhet som den generationen anser lämpligast.

Om en alltför stor del av budgeten är in-tecknad av fasta kostnader minskar möjligheterna att på kort sikt vidta korrigerande åtgärder vid plötsliga förändringar i förutsättningarna. På längre sikt kan rörelseutrymmet begränsas av att en allt större del av budgeten utgörs av avskrivningar på gjorda investeringar samt räntekostnader på upptagna lån. Det blir därför viktigt att följa utvecklingen vad avser budgeterade reserver och andelen intäkter som är in-tecknade för att täcka kostnader för den långsiktiga kapitalanvändningen.

Kommunfullmäktigemål

Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling

Indikatorer:

- Årets resultat ska senast år 2019 uppgå till 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning med hänsyn till effekten av komponentavskrivningar.
- Räntebärande nettolån ska år 2019 uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning skall följas.

Riktlinjer för resultatutjämningsreserv

Kommuner och landsting har möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

RESERVERING TILL RUR

Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Detta avser lagens minimikrav för reservering.

Härutöver gäller för Malmö stad:

Reservering skall endast ske av resultat som överstiger kommunens finansiella mål.

DISPONERING AV RUR

”Medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.” Någon närmare precisering än så görs inte i lagen.

Härutöver gäller för Malmö stad:

Uttag från resultatutjämningsreserven kan endast ske för att täcka underskott (d.v.s. när årets resultat efter balanskravsjustering är negativt) som uppstår genom en lägre skatteunderlagsökning till följd av en lågkonjunktur. Bedömningen av konjunktrens effekt på skatteunderlaget kan göras genom att jämföra budgetårets ökning av skatteunderlaget i riket med den genomsnittliga ökningen under de tio föregående åren.

Ekonomisk redogörelse

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Kommunernas ekonomi

Sveriges Kommuner och Landsting har i oktober 2017 gjort följande bedömning av kommunernas och landstingens ekonomiska förutsättningar de kommande åren:¹

”Efter några års stark tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. Vår bedömning är att konjunkturen stärks ytterligare det närmaste året. Vi räknar därefter med en återgång till ett konjunkturrellt normalläge. Därmed blir tillväxttalen betydligt lägre efter 2018. Ökningen av BNP begränsas till runt 1,5 procent per år samtidigt som antalet arbetade timmar nästan stagnerar. Det betyder att den reala ökningen av skatteunderlaget gradvis avtar från över 2 procent i fjol till under 1 procent från och med 2019. Tillsammans med den snabba befolkningsökningen – som innebär ökade behov av skola, vård och omsorg – leder detta till allt större svårigheter för kommunsektorn att finansiera verksamheten.”

”Den kraftiga ökningen av befolkningen i yngre och äldre åldrar är nu betydligt snabbare än den för antalet personer i yrkesverksam ålder. Därför tilltar behovet av verksamhet mer än det som beräknas kunna finansieras genom ökad sysselsättning och därmed ökade skatteintäkter. Om inga åtgärder vidtas uppstår ett gap mellan intäkter och kostnader på 59 miljarder kronor år 2021. Kommunernas och landstingens arbete med att förändra och utveckla verksamheten måste intensifieras och i ännu större utsträckning inriktas på effektiviseringar med hjälp av ny teknik och nya arbetsätt. Staten måste bidra till att underlätta effektiviseringar i sektorn. Det sektorn behöver är mer av generella och värdesäkrade statsbidrag, och mindre av riktade, detaljstyrande bidrag.”

Befolkningen

Enligt Malmö stads senaste befolkningsprognos beräknas antalet invånare i Malmö vid slutet av år 2017 uppgå till cirka 334 500, vilket innebär att befolkningen under året kommer att öka med cirka 5 900 invånare. Under år 2018 förväntas ökningstakten vara något lägre och antalet invånare beräknas bli knappt 4 000 fler.

Tabellen visar den befolkning som budgeten baserats på. Budgeten för respektive år beräknas utifrån Malmö stads befolkningsprognos som tagits fram under våren året före budgetåret. I budget 2018 baseras befolkningsuppgifterna på den prognos som togs fram i juni 2017. Befolkningen beräknas som ett genomsnitt av det prognostiserade antalet invånare vid årets början och dess slut. De största ökningarna är, i jämförelse med föregående års budget, inom åldersgrupperna 20–64 år och 6–15 år. Bland de äldre förväntas antalet invånare öka mest inom åldersgruppen 65–79 år.

ANTAL INVÅNARE, BUDGET			
	2018	2017	Förändring
0-år	5 102	5 200	-98
1-5 år	23 423	23 209	214
6-15 år	36 544	34 982	1 562
16-19 år	12 106	11 957	150
20-64 år	207 973	204 958	3 015
65-79 år	37 086	36 478	608
80-w år	14 150	14 276	-126
Totalt	336 382	331 059	5 323

¹ *Ekonomirapporten, oktober 2017 – om kommunernas och landstingens ekonomi*, Sveriges kommuner och landsting

Skatteintäkter och generella bidrag

De budgeterade intäkterna från skatter och generella bidrag för år 2018 har baserats på Sveriges Kommuner och Landstings prognos från september 2017. Även regeringens budgetproposition för 2018 har beaktats.

Intäkterna för åren 2019 till 2021 har beräknats enligt Sveriges Kommuner och Landstings skatteprognos från september 2017. I denna prognos ingår den aviserade ökningen av de generella statsbidragen till kommunerna med 3,5 miljarder för 2019 och 7 miljarder 2020. Enligt prognosen förväntas skatteunderlaget utvecklas enligt tabellen.

SKATTEUNDERLAGSPROGNOS						
Procentuell förändring						
	2017	2018	2019	2020	2021	Totalt 2017-2021
SKL, prognos sep 2017	4,4	3,4	3,5	3,8	3,9	20,5

Att skatteunderlagets utveckling sjunker mellan 2017 och 2018 beror på det sänkta grundavdraget för pensionärer som aviserats i budgetpropositionen. Förändringen medför lägre skatteintäkter och högre generellt statsbidrag till kommunerna.

För åren 2022–2023 har skatteintäkterna beräknats utifrån den genomsnittliga ökningstakten för skatteunderlaget föregående år. Uppräkningen blir då 3,9 % avseende skatteintäkter för de två sista åren i planperioden och en ökning med 3,4 % avseende de generella statsbidragen och utjämning.

Skatteintäkterna är beräknade utifrån en oförändrad utdebitering med 21,24 %. En förändring av utdebiteringen med 1 procentenhet förändrar skatteintäkterna med drygt 630 Mkr.

Om skatteunderlagsförändringen 2018 förändras med 1 procentenhet påverkas intäkterna med 170 Mkr.

Indexuppräknings

Sveriges Kommuner och Landsting gjorde i september bedömningen att timlöneökningar enligt konjunkturlönestatistiken kan förväntas uppgå till 3,1 % för 2018 och ökningen av konsumentprisindex till 1,8 %. Den viktade sammanvägningen av dessa två faktorer ger ett index på 2,7 %. SKL:s prognoser över timlöner och KPI under de kommande åren framgår av tabellen.

Utveckling av timlön och KPI (SKL sept 2017)				
Procentuell förändring				
	2018	2019	2020	2021
Timlön, konjunkturlönestatistik	3,1	3,4	3,4	3,4
KPI, konsumentprisindex	1,8	2,3	2,8	2,6

Demografi

För de nämnder där det finns ett direkt samband mellan befolkningsutveckling och resursåtgång har en demografieffekt beräknats. Beräkningarna utgår från den befolkningsprognos som tagits fram under våren 2017.

Demografiberäkningarna görs enligt en schabloniserad modell med faktorer som inte är påverkbara för en enskild nämnd. Beräkningsmodellen utgår från att verksamheten för nya invånare drivs med samma ambitions- och kostnadsnivå som den befintliga verksamheten.

Ramjustering till följd av den demografiska effekten sker i första hand för nämnder som i huvudsak driver en för kommunen obligatorisk verksamhet men har beräknats även för delar av kultur- och fritidsverksamheten.

Internränta

I budgeten har internräntan sänkts från 4 % år 2017 till 3 % år 2018. Räntan har beräknats utifrån Riksbankens prognos över den långsiktiga reporäntan (5–10 år). Internräntan har satts till det lägsta värdet i riksbankens prognosintervall med 0,5 procentenheters tillägg för kommunal risk.

BAS-alternativ

Basalternativet bygger på budgetförutsättningarna i form av skatteprognoser, befolkningsutveckling och förväntade pris- och löneökningar.

Beräkningarna utgår ifrån ett budgeterat resultat om 300 Mkr. Det motsvarar i enlighet med det finansiella målet ett resultat om 0,75 % av skatter och generella statsbidrag med hänsyn tagen till effekten av komponentavskrivningar.

Den ökning av de generella statsbidragen som aviserats för 2018 har fördelats vidare till de nämnder som kan förväntas få kostnaden. Merparten av ökningen avser skolverksamhet och då framför allt grundskola. I några fall avser ökningen av de generella statsbidragen verksamhet i flera nämnder och där har motsvarande resurser avsatts under KS anslag till förfogande för utredning och senare fördelning.

I basalternativet ingår inte de tillfälliga satsningar som fördelats under 2017 såsom trygghetsatsning, tillfällig förstärkning av vård- och omsorgsverksamheterna, och resurser för åtgärder för att minska kostnaderna för hemlöshet.

I beräkningen ingår en justering av nämndernas ramar utifrån den förväntade befolkningsutvecklingen. I denna demografieffekt ingår en utökad kompensation för ökade hyror vid nybyggnation till förskolenämnd och grundskolenämnd.

I beräkningarna ingår 2,7 % i uppräkningsavseende pris- och löneökningar. Hänsyn har tagits till förväntade kostnadsökningar avseende pensionskostnader och personalförsäkringar.

Den ränteeffekt som beräknats av servicenämnden har beaktats i form av ett ökat resultatkrav på nämnden.

I basalternativet ingår ökade kostnader för tekniska nämnden och servicenämnden avseende driftskonsekvenser av utbyggnadsinvesteringar, marksanering och komponentavskrivningar.

I beräkningarna ingår också ett förväntat ökat statsbidrag för flyktingar.

Funktionsstödsnämndens kommunbidrag har utökats med helårseffekten av LSS-utbyggnaden 2017 och äskade resurser för LSS-utbyggnad under 2018. Medlen finns därmed inte avsatta under kommunstyrelsens anslag till förfogande för avrop.

Under kommunstyrelsens anslag till förfogande har reserverade medel för en eventuellt förändrad lagstiftning avseende momskompensation tagits bort. Detta på grund av att lagstiftningen inte förändrats den 1 januari 2017 så som föreslagits i betänkandet. Det finns i dagsläget inga beslut om ändringar i förordningen. Anslaget har utökats med 25 Mkr avseende tekniska nämndens utbyggnadsinvesteringar.

I beräkningarna ingår inte ett minskat kommunbidrag till de nya nämnderna som en följd av förväntade effektiviseringar i samband med den nya organisationen.

Ökade kostnader för valnämnden som en följd av att 2018 är ett valår har beaktats i beräkningarna.

Effekten av sänkt internränta har beaktats som ett minskat kommunbidrag till nämnderna och minskade interna ränteintäkter för internbanken. Den effekt som beräknats avser den interna räntan på nämndernas anläggningstillgångar. Effekten på längre sikt, i form av lägre interna hyreskostnader, har inte beaktats i beräkningarna.

I beräkningarna ingår på samma sätt som i budget 2017 en förväntad effekt inom Malmö stadshus AB, där bolag som visar överskott balanserar underskott i andra bolag inom bolagskoncernen. Det betyder att kulturbolagen (Malmö Live och Malmö stadsteater) till stor del kan finansieras genom koncernbidrag och behovet av skattefinansiering minskar. Den beräknade effekten av minskat behov av skattefinansiering uppgår i basalternativet till 112 Mkr.

Vinster från fastighetsförsäljningar har beaktats med 200 Mkr utifrån de bedömningar som framkommit av tekniska nämndens budgetskrivelse.

I beräkningarna har inte hänsyn tagits till prognostiserade underskott för 2017.

Basalternativet utmynnar i ett behov av anpassningar om 100 Mkr.

BAS-ALTERNATIV	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	-817
Statsbidrag flyktingar	-42
Vinster fastighetsförsäljningar	-50
Resultatkrav servicenämnd	-55
Eftersatt fastighetsunderhåll	-46
Stimulansanslag	100
Index 2,7 %	503
Demografi	327
Sänkt internränta effekt på nämnder	-88
Räntor och utdelningar	139
Pensionskostnader/personalförsäkringar	54
LSS-utbyggnad 2017 & 2018	36
Driftskonsekvenser investeringar TN/SN	22
Fördelning av ökat generellt statsbidrag	13
Förändringar KS anslag	-57
Val 2018	10
Ökat resultat enligt plan	39
Helårseffekt fattade beslut	12
SUMMA	100

BUDGET 2018 MED PLAN FÖR ÅREN 2019–2023

Budget 2018

Jämfört med budget 2017 har nämndernas ramar förstärkts med 1,7 % i uppräkningsförökade kostnader. Skolnämnderna, arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, överförmyndarnämnden samt hälsa, vård och omsorgsnämnden har förstärkts med 2,7 %.

I budgeten ingår 25 Mkr av det riktade statsbidraget till socioekonomiskt eftersatta kommuner och 35 Mkr i statsbidrag för ökat bostadsbyggande.

Kulturnämnden har tilldelats delar av den demografiska effekt som beräknats i basalternativet.

Funktionsstödsnämnden har tilldelats helårseffekten av beslutet om arbetskläder. För hälsa- vård och omsorgsnämnden ingick detta i beräkningarna redan i basalternativet.

Det finns i budget 2018 inga centralt avsatta medel för omstrukturering eller stimulansåtgärder, vilket hade beräknats i basalternativet. Varje nämnd bör i det egna budgetarbetet beakta behov av resurser för effektivisering och verksamhetsutveckling.

Förändringarna jämfört med basalternativet ger ett ökat utrymme om 260 Mkr. Av dessa har 160 Mkr fördelats i förstärkningar till nämnderna och 100 Mkr har använts för att nå ett budgeterat resultat om 300 Mkr i enlighet med det finansiella målet.

Plan 2019–2023

Planen för åren 2019–2023 har beräknats utifrån målet om en hållbar ekonomisk utveckling. Från och med 2019 och under hela planperioden uppgår det budgeterade resultatet till 1 % av skatter och generella statsbidrag med hänsyn till effekten av komponentavskrivningar.

Skatteintäkterna kommer under de kommande åren inte öka i samma takt som kostnadsökningar till följd av befolkningstillväxt och förväntade pris- och löneökningar. Obalansen uppgår till i genomsnitt 1,2 % per år planperioden 2019–2023, med ett större anpassningsbehov under framför allt 2019.

Investeringsverksamhet

Investeringar genomförs av nästan alla Malmö stads nämnder. De två nämnder med högst investeringsvolym är servicenämnden och tekniska nämnden. Servicenämnden genomför investeringar framför allt i byggnader för samhällsservice såsom skolor, förskolor, boenden samt lokaler för fritid- och kulturverksamhet. Tekniska nämnden genomför investeringar framför allt avseende exploatering och utbyggnad av staden. Övriga nämnder investerar i utrustning.

Nämndernas investeringsäskanden i budget 2018 var avsevärt högre än de planer för 2018 som nämnderna lämnade inför budget 2017. Till del kan detta bero på förskjutningar i tiden, där investeringar som planerats för 2017 har senarelags. Nämndernas prognos för 2017 indikerar detta, där den senaste investeringsprognosen är drygt 680 Mkr lägre än budgeterat.

Vid fördelning av investeringsramarna har hänsyn tagits till den lägre investeringsprognosen för 2017 och utrymmet för 2018 års investeringar har ökat. Det totala investeringsutrymmet under hela planperioden har tydliggjorts och i riktlinjerna kring investeringsramarna framhålls att nämnderna ska planera och prioritera utifrån den tilldelade investeringsramen under hela planeringsperioden.

Jämfört med äskandet inför budget 2018 har servicenämndens investeringsram reducerats för de första åren i perioden och utökats för de senare åren. Servicenämnden ges i uppdrag att tillsammans med beställande nämnder ta fram ett förslag på hur investeringarna kan prioriteras och/eller förskjutas i tid så att de ryms inom ramen respektive år. Nämnden ska återkomma till kommunstyrelsen senast i april 2018 med en fördelning av den årliga investeringsramen på beställande nämnd för perioden 2018–2023 samt en beskrivning av vilka prioriteringar/förskjutningar i tid som denna fördelning förutsätter.

Samtliga nämnders ramar för investeringar i utrustning har därutöver reducerats med 10 % årligen.

Förändring av ekonomiska ramar och fördelning av medel

I och med bildandet av funktionsstödsnämnden ligger nu hela ansvaret för personlig assistans, såväl beslut som verkställande samt hanteringen gentemot Försäkringskassan, inom en och samma nämnd. Därmed upphör behovet av en särskild hantering av dessa kostnader. Den särskilda ramen för personlig assistans enligt SFB (socialförsäkringsbalken) tas därför bort. Funktionsstödsnämnden får därmed en kommunbidragsram med fullt ansvar för uppkomna ekonomiska resultat.

Funktionsstödsnämnden ges i budget 2018 fullt ansvar för medel för utbyggnad av LSS-bostäder, som en del av nämndens kommunbidragsram. Detta innebär ett tydligare samband mellan ekonomi- och verksamhetsstyrning. Inför budget 2019 behövs en översyn av hur demografieffekt för funktionsstödsnämnden ska beräknas för att ta hänsyn till LSS-utbyggnaden.

Ramen för hamnanläggningar har överförs till tekniska nämnden.

EKONOMISK ANALYS

Resultatutveckling

Verksamhetens nettokostnader beräknas under år 2018 till 18 823 Mkr vilket är en ökning med 7 % jämfört med prognosen i delårsrapport för januari-augusti för år 2017 och en ökning med 4,6 % jämfört med budget 2017.

Den ökade nettokostnaden kan i stort förklaras med den uppräknings av nämndernas kommunbidrag som gjorts för att kompensera för pris- och löneökningar samt befolkningsförändringar. Dessa poster motsvarar en ökning med 4,5 %.

Skatteintäkter och generella bidrag budgeteras till 19 104 Mkr, en ökning med 4,4 % jämfört med senaste prognos 2017.

Investeringar

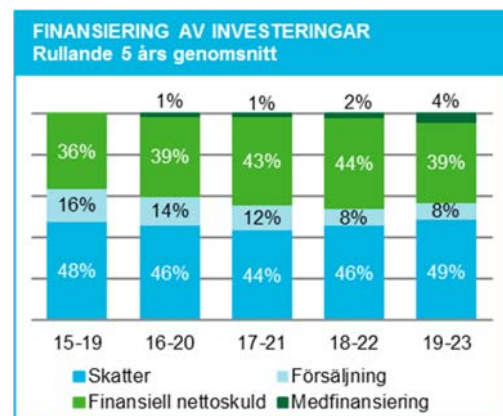
Målet om en hållbar ekonomisk utveckling sätter indirekt en gräns för investeringsverksamhetens omfattning. Vid ett antagande om resultatnivåer, ökning av nettolånen, nivån på försäljningar samt med hänsyn till effekt av komponentavskrivningar har investeringsnivån satts till 19 miljarder under åren 2018–2023. Vid fördelning mellan åren i perioden har hänsyn tagits till de behov som nämnderna beskrivit i sina investeringsäskanden. Det betyder att investeringsnivåerna är högre i början av perioden. Investeringarnas fördelning över perioden framgår av diagrammet.

Investeringsplanen för år 2018 uppgår till 3,9 miljarder kronor. I planen ingår även de investeringar som är följden av storstadspaketet för Malmö.

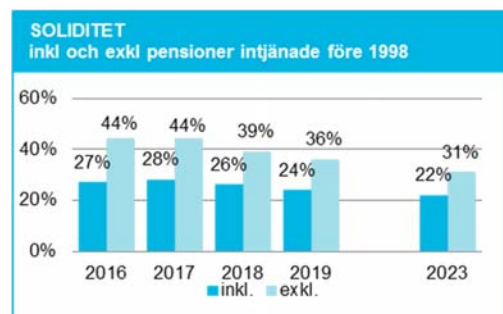
Under perioden planeras inga försäljningar av anläggningstillgångar. Försäljningar av exploateringsmark (exklusive avsättningar i form av gatukostnadsersättning) har beräknats till 240-300 Mkr per år.

Den höga investeringsnivån under 2018 och 2019 ökar andelen lånefinansierade investeringar. Lägre investeringsnivåer under senare delen av perioden innebär tillsammans med planerade resultatnivåer och avskrivningar att den skattefinansierade andelen ökar. Andelen investeringar som finansieras genom statlig medfinansiering ökar i takt med planerade åtgärder inom ramen för storstadspaketet för Malmö.

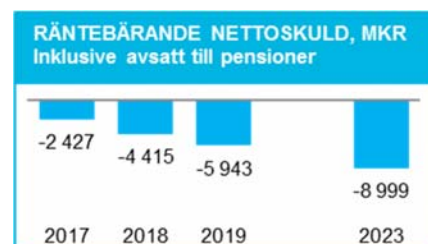
Soliditet

En hög investeringsverksamhet och därmed upplåning kommer att leda till en försämring av soliditeten. Från en prognostiserad nivå på 44 % vid utgången av år 2017 beräknas soliditeten minska till 31 % år 2023. Om hela pensionsskulden inräknas blir inte soliditetsutvecklingen lika dramatisk då de pensioner som intjänats före 1998 amorteras snabbare än de räknas upp med räntan under perioden.

Räntebärande nettoskuld

Vid ingången av år 2018 beräknas kommunen ha en räntebärande nettoskuld på 2,4 miljarder kronor om pensionsskulden inkluderas. Under 2018 beräknas nettoskulden öka med 2 miljarder kronor till följd av en fortsatt hög investeringsnivå i kombination med en låg

självfinansieringsgrad.

Nyupplåningen kommer att vara betydande under perioden. Den räntebärande nettoskulden kommer enligt planen att utvecklas enligt diagrammet. I genomsnitt beräknas nettoskulden öka med 1,1 miljarder per år.

AVSTÄMNING MOT FINANSIELLT MÅL

Det finansiella målet i budgeten är att Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling. För att mäta måluppfyllelsen används tre indikatorer:

Resultat

Årets resultat ska senast år 2019 uppgå till 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung. I det finansiella målet ingår att hänsyn ska tas till effekten av komponentavskrivningar. Detta innebär att resultatmålet under perioden kommer att vara högre än 1 % av skatter och generella statsbidrag och utjämnung.

För 2018 uppgår det budgeterade resultatet till 0,75 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung med hänsyn taget till effekten av komponentavskrivningar. För samtliga år därefter i planen uppgår resultatet till 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och inklusive effekt av komponentavskrivningar.

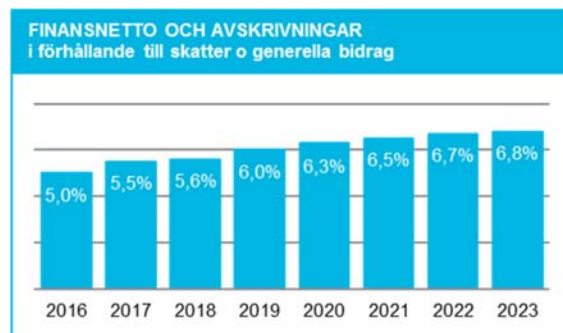
Räntebärande nettolån

Räntebärande nettolån ska enligt det finansiella målet uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung år 2019. Utifrån de planerade resultat- och investeringsnivåerna bedöms lånekvoten understiga 30 % under hela planeringsperioden.

Finansnetto och avskrivningar

Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung skall följas. Under perioden 2018–2023 beräknas andelen kostnader för kapitalanvändning att öka med drygt 1 procentenhet till 6,8 % år 2023.

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (belopp i Mkr)								
	Utfall 2016	Prognos* 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	4 453	4 854	4 426	4 426	4 386	4 386	4 386	4 386
Verksamhetens kostnader	-20 167	-21 413	-22 156	-22 524	-23 116	-23 788	-24 489	-25 228
Avskrivningar	-949	-1 030	-1 093	-1 181	-1 250	-1 307	-1 363	-1 424
Verksamhetens nettokostnader**	-16 663	-17 589	-18 823	-19 279	-19 980	-20 709	-21 466	-22 266
Skatteintäkter	12 209	12 886	13 428	13 906	14 434	14 997	15 582	16 190
Gen. Statsbidrag och utjämning	5 345	5 420	5 676	5 714	5 907	6 104	6 310	6 523
Finansiella intäkter	157	131	138	221	320	436	567	623
Finansiella kostnader	-86	-102	-119	-222	-351	-503	-673	-745
Resultat före extraord. poster	962	746	300	340	330	325	320	325
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	962	746	300	340	330	325	320	325

*Prognos enligt Delårsrapport januari-augusti 2017

Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS (belopp i Mkr)								
	Utfall 2016	Prognos* 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Löpande verksamhet								
Från årets verksamhet tillförda medel	1 615	1 148	1 193	1 321	1 420	1 472	1 523	1 589
Pensionsskuld	60	118	132	122	236	321	364	414
Andra avsättningar	43	0	0	0	0	0	0	0
Netto löpande verksamhet	1 718	1 266	1 325	1 443	1 656	1 793	1 887	2 003
Investeringsverksamhet								
Investeringar	-2 280	-2 619	-3 918	-3 564	-2 695	-2 736	-2 775	-3 340
Skuldförda investeringsbidrag	263	265	427	356	320	244	251	225
Försäljning av anläggningstillgångar	109	152	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsverksamhet	-1 908	-2 202	-3 491	-3 208	-2 375	-2 492	-2 524	-3 115
Finansieringsverksamhet								
Räntebärande långa fordringar	-1 289	-548	-1 926	-1 741	-1 677	-1 704	-1 805	-1 905
Övriga långa fordringar	104	0	0	0	0	0	0	0
Långfristiga lån	783	251	3 882	3 147	2 118	2 075	2 099	2 520
Kortfristiga lån	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto finansieringsverksamhet	-402	-297	1 956	1 406	441	371	294	615
Kapitalbindning								
Kortfristiga fordringar	-217	0	0	0	0	0	0	0
Exploateringsmark och förråd	-3	0	0	0	0	0	0	0
Försäljning exploateringsmark	245	560	300	300	240	240	240	240
Investeringsbidrag	0	0	10	59	38	88	103	257
Kortfristiga skulder	38	400	0	0	0	0	0	0
Netto kapitalbindning	63	960	310	359	278	328	343	497
KASSAFLÖDE	-529	-273	100	0	0	0	0	0

*Prognos enligt Delårsrapport januari-augusti 2017

Balansräkning

BALANSRÄKNING (belopp i Mkr)

	Utfall 2016	Prognos* 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
TILLGÅNGAR								
Materiella & immateriella anläggningstillgångar	19 900	21 405	24 120	26 344	27 671	28 932	30 161	31 740
Finansiella anläggningstillgångar	9 764	10 312	12 238	13 979	15 656	17 360	19 165	21 070
Summa anläggningstillgångar	29 664	31 717	36 358	40 323	43 327	46 292	49 326	52 810
Bidrag till statlig infrastruktur	49	49	49	49	49	49	49	49
Omsättningstillgångar	3 015	2 742	2 842	2 842	2 842	2 842	2 842	2 842
SUMMA TILLGÅNGAR	32 728	34 508	39 249	43 214	46 218	49 183	52 217	55 701
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER								
Eget kapital vid årets början	13 369	14 331	15 077	15 377	15 717	16 047	16 372	16 692
Årets resultat	962	746	300	340	330	325	320	325
Eget kapital	14 331	15 077	15 377	15 717	16 047	16 372	16 692	17 017
Pensionsavsättning	1 757	1 875	2 007	2 129	2 365	2 686	3 050	3 464
Andra avsättningar	195	195	195	195	195	195	195	195
Avsättningar	1 952	2 070	2 202	2 324	2 560	2 881	3 245	3 659
Långfristiga skulder	12 029	12 545	16 854	20 357	22 795	25 114	27 464	30 209
Kortfristiga skulder	4 416	4 816	4 816	4 816	4 816	4 816	4 816	4 816
Skulder	16 445	17 361	21 670	25 173	27 611	29 930	32 280	35 025
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	32 728	34 508	39 249	43 214	46 218	49 183	52 217	55 701
<i>Pensionsförmåner intjänade före 1998</i>	<i>5 581</i>	<i>5 429</i>	<i>5 286</i>	<i>5 201</i>	<i>5 110</i>	<i>5 035</i>		

*Prognos enligt Delårsrapport januari-augusti 2017

Driftbudget

DRIFTBUDGET PER NÄMND/VERKSAMHET 2018 (Belopp i tkr)

	BAS 2018	Index	Demografi	Övriga förändringar	2018 års kommunbidrag
Kommunfullmäktige	24 565	418			24 983
Revision	11 332	193			11 525
Valnämnd	1 344	23		10 200	11 567
Förtroendenämnd	1 248	21			1 269
Överförmyndarnämnd	24 130	652			24 782
Kommunstyrelse	602 553	10 276		13 000	625 829
KS anslag till förfogande *)	75 221	1 477	32 023	10 700	119 421
Servicenämnd	-278 104	268		2 000	-275 836
Teknisk nämnd	727 606	10 642		16 000	754 248
Exploateringsvinster				-200 000	-200 000
Hamnanläggningar	-16 186				-16 186
Miljönämnd	65 373	1 111			66 484
Stadsbyggnadsnämnd	79 921	1 359		4 500	85 780
Bostadsanpassningsbidrag	29 158	496			29 654
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	1 585 757	42 815	14 800		1 643 372
Grundskolenämnd	3 908 202	105 521	197 100	10 700	4 221 523
Förskolenämnd	2 714 121	73 281	26 800		2 814 202
Kulturnämnd	476 358	8 098	3 300		487 756
Fritidsnämnd	521 219	8 861			530 080
Hälsa- vård och omsorgsnämnd	2 940 918	79 405	-16 360	20 000	3 023 963
Funktionsstödsnämnd	1 631 557	44 052	14 859	6 600	1 697 067
Arbetsmarknads- och socialnämnd	1 413 394	38 162	31 512	54 500	1 537 568
Hemlöshet	402 272	10 861	4 704	60 000	477 837
Ekonomiskt bistånd	978 924	26 431	15 336	-50 000	970 691
Statsbidrag flyktingar	-269 000				-269 000
Finansiering	-18 543 630	5 718		-160 000	-18 698 579
SUMMA KOMMUNEN	-891 747	470 141	324 074	-201 801	-300 000

*) Den demografi som redovisas under KS anslag till förfogande avser teknisk nämnd samt fritidsnämnd för avrop eller senare fördelning

Investeringsplan

INVESTERINGSPLAN (belopp i tkr)							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2023
UTGIFTER							
Kommunfullmäktige	900	900	900	900	900	900	5 400
Kommunstyrelse	127 800	94 900	94 300	93 700	69 200	69 700	549 600
Teknisk nämnd	1 167 790	791 220	789 650	778 230	748 640	760 780	5 036 310
Miljönämnd	1 530	630	630	630	630	630	4 680
Stadsbyggnadsnämnd	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	8 100
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	18 000	18 000	13 500	13 500	13 500	13 500	90 000
Grundskolenämnd	58 500	76 500	76 500	67 500	58 500	58 500	396 000
Förskolenämnd	40 500	36 000	36 000	31 500	31 500	31 500	207 000
Kulturnämnd	23 400	21 600	20 700	16 200	16 200	16 200	114 300
Fritidsnämnd	4 950	4 950	4 950	4 050	4 050	4 050	27 000
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnd	31 950	27 450	24 300	24 300	24 300	24 300	156 600
Funktionsstödsnämnd	7 200	7 200	3 600	3 600	3 600	3 600	28 800
Arbetsmarknads- och socialnämnd	18 000	13 500	13 500	13 500	13 500	13 500	85 500
Serviceenämnd	2 399 040	2 306 200	1 520 820	1 451 150	1 514 040	1 701 900	10 893 150
-Skolor	1 246 000	1 275 000	843 000	584 000	553 000	455 000	4 956 000
-Förskolor	559 000	373 000	252 000	255 000	237 000	157 000	1 833 000
-LSS	50 000	86 000	54 000	17 000	17 000	17 000	241 000
-Övriga boenden	75 000	30 000	10 000	10 000	10 000	10 000	145 000
-Fritiden	164 000	167 000	195 000	150 000	129 000	143 000	948 000
-Kultur	76 000	182 000	194 000	70 000	90 000	69 000	681 000
-Övrigt	160 000	297 000	182 000	144 000	144 000	179 000	1 106 000
-Komponentinvesteringar	170 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	920 000
-Förskjutning av utrymme över tid	-100 960	-253 800	-359 180	71 150	184 040	521 900	63 150
Storstadspaketet för Malmö stad	17 500	164 000	94 700	236 300	275 500	640 000	1 428 000
SUMMA	3 918 410	3 564 400	2 695 400	2 736 410	2 775 410	3 340 410	19 030 440
INKOMSTER							
Försäljning kvartersmark TN FK	500 000	500 000	400 000	400 000	400 000	400 000	2 600 000
-varav gatukostnadsersättning	200 000	200 000	160 000	160 000	160 000	160 000	1 040 000
Gatukostnadsersättning TN- GK	176 160	155 570	158 740	84 610	91 560	55 690	722 340
Inkomster utbyggnadsinvesteringar TN- GK	37 070					5 800	42 880
Inkomster normalinvesteringar TN- GK	13 650	1 000	1 000			3 920	19 570
Storstadspaketet för Malmö stad	9 800	59 300	38 500	88 100	103 200	256 700	555 600